

10.10.2023
KSL/197/03.06.00/2022

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö KESELY/1452/2021

LAUSUNTO KÄMPPÄKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN JA SÄHKÖNSIIRRON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Kyyjärven Kämpäkankaan tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuulivoima-alue sijaitsee vähän yli seitsemän kilometrin etäisyydellä Kyyjärven keskustasta kunnan luoteisosassa Perhon rajalla. Hankealueen pinta-ala on noin 1 368 ha ja hankealue sijoittuu yksityisten maanomistajien ja valtion maille. Suurin maanomistaja on UPM-Kymmene Oyj. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 6–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

YVA-selostusvaiheessa tarkasteltavana on kolme toteutusvaihtoehtoa ja niin kutsuttu 0-vaihtoehto. Toteutusvaihtoehtojen erona on lukumäärän lisäksi voimalasijoittelu hankealueella.

VE0: uusia tuulivoimaloita ei toteuteta, vastaava sähkömäärä tuotetaan muilla keinoilla

VE1: rakennetaan 11 uutta tuulivoimalaa

VE2: rakennetaan 12 uutta tuulivoimalaa

VE3: rakennetaan 9 uutta tuulivoimalaa

YVA-ohjelmavaiheessa tarkasteltavana oli kaksi toteutusvaihtoehtoa (11 ja 12 tuulivoimalaa).

Kämpäkankaan hankealueen sisäisiltä sähköasemilta sähkö on alustavien suunnitelmien mukaan suunniteltu siirrettäväksi valtakunnan verkkoon hankealueen luoteispuolella sijaitsevan Elenian nykyisen 110 kV-sähkölínjan viereen rakennettavan uuden sähköaseman kautta. Sähkönsiirto hankealueelta sähköasemalle toteutetaan maakaapeleilla.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa hankealue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalla alueella ja jää kulttuuriympäristön vetovoima-alueen laidalla. Biotalouteen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä eteläpuolella on maakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL, nro 125) osoitettu Peuralamminneva, joka on lintu- ja luontodirektiivien (SPA / SAC) mukainen Natura 2000 -alue (FI10900031). Myös hankealueen kaakkoispuolelle, valtatie 13:n itäpuolelle sijoittuva maakuntakaavan Kaakkolamminnevan soidensuojelullisesti arvokas luonnonsuojelualue (SL, nro 123) jää tuulivoimahankkeen vaikutusalueelle. Kaakkolamminnevalla on sekä kasvillisuus- että linnustoarvoja. Maakuntakaavan SL-alueiden suojelumääräyksen mukaan alueilla ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueiden suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualueet varsinaisesti perustetaan.

Lisäksi hankealueen kaakkoispuolelle Kyyjärven pohjoispään itärannalle sijoittuu maakuntakaavan Pölkkin maakunnallisesti arvokas maisema-alue (nro 24). Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueella tulee edistää kestävän maatalouden harjoittamista ja alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 on tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen merkinnän (tv) määräyksessä määritelty seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen kokoraja, vähintään 10 voimalan alueet.

Maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntahallitus hyväksyi 1.9.2023 maakuntakaavan ehdotuksen aineiston ja asetti ehdotuksen julkisesti nähtäville 8.9.-9.10.2023 väliseksi ajaksi. Tavoitteena on, että Keski-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyy kaavan joulukuussa 2023. Maakuntakaavan 2040 kaavaehdotuksen asiakirjat ja tausta-aineistot ovat osoitteessa <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Kämppekankaan YVA-selostuksessa todetaan hankkeen suhteesta vireillä olevaan maakuntakaavaan, että hankkeen huomioiminen maakuntakaavaehdotuksessa on mahdollista. Maakuntakaavan valmistelun yhteydessä on selvitetty Kämppekankaan tuulivoima-alueen mahdollisuuksia seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Maakuntakaavan selvitysten ja arviointien tulosten perusteella Kämppekankaan alue ei täytä maakuntakaavan tuulivoima-alueen edellytyksiä, eikä alue sisälly maakuntakaavaehdotukseen.

Keski-Suomen liito pitää hyvänä asiana, että Kämppekankaan YVA-ohjelmasta poiketen YVA-selostuksessa on tarkasteltu kolmantena vaihtoehtona myös 9 voimalan vaihtoehto. Hankkeen jatkon kannalta liitto pitää tärkeänä Peuralammin Natura-alueen suojeluperusteina olevien lajien, alueella esiintyvän uhanalaisen lajin reviirin ja maisemavaikutusten huomioon ottamista. Alueella olevaa uhanalaisen lajin reviiriä tulee tarkastella asuttuna reviirinä epävarmuustekijöiden pienentämiseksi. Erityisesti hankealueen ympäristössä olevien useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Maakuntakaavaa 2040 varten on tehty joukko selvityksiä ja arviointeja, joiden tuloksia tulisi hyödyntää myös hankevalmisteluissa. Maakuntakaavan selvitykset ja arvioinnit ovat arvokkaita erityisesti arvioitaessa tuulivoimahankkeiden yhteis-

populaatiotasonvaikutuksia, joiden arvioiminen yksittäisissä hankkeissa on hyvin haastavaa. Keski-Suomen pohjoisosaan ja naapurimaakuntien lähialueille sijoittuu monia maakuntakaavojen tuulivoima-alueita sekä muita vireillä olevia tuulivoimahankkeita, mikä tekee ennen kaikkea maisemaan, maakotkaan ja metsäpeuraan kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnista vaativaa.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

